

Ni Elder Dallin H. Oaks
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pag-ayo sa Masakiton

Kita aduna niini nga gabum sa priesthood, ug kitang tanan kinabanglan nga andam sa paggamit niini sa tukmang paagi.

Niining mga panahon sa tibuok kalibutan nga kasamok mas nagkadaghan ang mga tawo nga adunay pagtuo nga midangup sa Ginoo alang sa mga panalangin sa paghupay ug pagkaayo. Gusto ko nga mamulong niining nanambong nga mga naghupot sa priesthood kabahin sa pag-ayo sa masakiton—pinaagi sa *medical science*, pinaagi sa pagtuo, ug pinaagi sa mga panalangin sa priesthood.

I.

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagtuo sa paggamit sa pinakamaayo nga siyentipikanhong kahibalo ug mga pamaagi nga anaa. Naggamit kita og nutrisyon, ehersisyo, ug uban pang mga naandang buhaton sa pagpreserba sa kahimsug, ug atong gigamit gilakip ang panabang sa mga *healing practitioners*, sama sa mga doktor ug mga tig-opera, sa pagpahiuli sa kahimsug.

Ang paggamit sa *medical science* dili sukwahi sa atong mga pag-ampo inubanan sa hugot nga pagtuo ug sa atong pagsalig diha sa mga panalangin sa priesthood. Kon ang usa ka tawo mohangyo og panalangin sa priesthood, si Brigham Young mangutana, “Gisulayan na ba nimo ang bisan unsa nga tambal?” Ngadto sa miingon og

wala tungod kay “gusto namo nga ang mga Elder mopandong sa ilang mga kamot kanamo, ug kami adunay pagtuo nga kami maayo,” si Presidente Young mitubag: “Sukwahi gayud kana sumala sa akong pagtuo. Kon kita masakit, ug mohangyo sa Ginoo sa pag-ayo kanato, ug sa pagbuhat sa tanan alang kanato nga gikinahanglan nga buhaton, sumala sa akong pagsabut sa Ebanghelyo sa kaluwasan, maayo pud siguro nga akong hangyoon ang Ginoo sa pagpatubo sa akong trigo ug mais, nga dili na ko magdaro sa yuta ug magpugas og binhi. Para nako dili supak

ang paggamit sa matag pamaagi nga moabut kutob sa maabut sa akong kahibalo, ug [dayon] mohangyo sa akong Amahan sa Langit ... sa pagbala-an niana nga paggamit sa pag-ayo sa akong lawas.”¹

Siyempre dili kita maghulat hangtud nga ang tanang mga pamaagi magamit una pa kita mag-ampo inubanan sa pagtuo o mohatag og mga panalangin sa priesthood alang sa pag-ayo. Atol sa mga emerhensya, ang mga pag-ampo ug mga panalangin mag-una. Sa kasagaran dungan natong gamiton ang tanang mga paningkamot. Nagsunod kini sa mga pagtulun-an diha sa kasulatan nga kinahanglan kita nga “mag-ampo kanunay” (D&P 90:24) ug nga ang tanang mga butang kinahanglan nga buhaton diha sa kaalam ug kahusay.²

II.

Nasayud kita nga ang pag-ampo inubanan sa hugot nga pagtuo, gipamulong man nga nag-inusara o diha sa atong mga panimalay o sa mga dapit nga ampoanan, mahimong epektibo sa pag-ayo og masakiton. Daghan nga mga kasulatan ang nagpasabut ngadto sa gabum sa hugot nga pagtuo sa pag-ayo og usa ka indibidwal. Si Apostol Santiago mitudlo nga kita kinahanglan nga “mag-ampo sa usag usa, aron kamo mamaayo,” midugang nga, “ang pagpangamuyo sa tawong matarung dakug kahimoan inig-ampo niya” (Santiago 5:16). Sa dihang ang babaye kinsa mihikap ni Jesus naayo, Siya miingon ngadto kaniya, “Ang imong

pagsalig nakapaayo kanimo” (Mateo 9:22).³ Sa samang paagi, ang Basahon ni Mormon nagtudlo nga ang Ginoo “nagbuhat pinaagi sa gahum, sumala ngadto sa hugot nga pagtuo sa mga katawhan” (Moroni 10:7).

Sa usa ka bag-ong tibuk kalibutan nga *survey* nahibaluan nga hapit 8 sa 10 ka mga Amerikano “nagtuo nga ang mga milagro nahitabo pa gihapon karon ingon nga [kini nahitabo] sa karan nga panahon.” Ang ikatulong bahin niadto nga *gi-survey* miingon nga sila “nakasinati o nakasaksi og usa ka balaanon nga pagpang-ayo.”⁴ Daghan nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang nakasinati sa gahum sa hugot nga pagtuo diha sa pagpang-ayo og masakiton. Nakadungog usab kita og mga ehemplo kabahin niini taliwala sa mga tawo diha sa laing mga simbahan. Usa ka tawo nga nagtrabaho sa pamantalaan didto sa Texas ang mihulagway sa ingon nga milagro. Sa dihang usa ka singko anyos nga batang babaye kalit lang nga naglisud sa pagginhawa ug miinit og maayo, gidali siya og dala sa iyang mga ginikanan ngadto sa ospital. Sa dihang miabut na siya didto, ang iyang kidney ug baga nadaut na, ang iyang hilanat 41.7 ka degree, ug ang iyang lawas namula og maayo ug napuno sa pula nga mga samad-samad. Ang mga doktor miingon nga himatyon na siya tungod sa makahilo nga sakit, nga wala pa mahibalo ang hinungdan. Samtang ang balita midangat ngadto sa pamilya ug mga higala, ang mga tawo nga may kahadlok sa Dios misugod sa pag-ampo alang kaniya, ug ang usa ka espesyal nga tulumanon sa pag-ampo gihimo didto sa ilang Protestante nga kongregasyon sa Waco, Texas. Sa milagroso nga paagi, kalit siya nga naulian gikan sa ngilit sa kamatayon ug gipapauli gikan sa ospital kapin lamang sa semana. Ang iyang lolo misulat, “Siya mao ang buhing pamatuod nga ang Dios motubag gayud sa atong mga pag-ampo ug naghimo og mga milagro.”⁵

Tinuod gayud, sama sa gitudlo sa Basahon ni Mormon, ang Dios “magpakita sa iyang kaugalingon ngadto sa tanan kinsa motuo kaniya, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo; oo, ngadto sa matag kanasuran, kaliwatan, pinulongan, ug mga katawhan, magbuhat ug gamhanan nga mga milagro ... taliwala

sa mga katawhan sumala sa ilang hugot nga pagtuo” (2 Nephi 26:13).

III.

Sa mga ania dinhi—mga hingkod nga naghupot sa Melchizedek Priesthood ug batan-ong mga lalaki nga sa dili madugay modawat niini nga gahum—ako mopokus sa akong pakigpulong diha sa mga panalangin sa pagpang-ayo nga naglakip sa gahum sa priesthood. Kita aduna niini nga gahum sa priesthood, ug kitang tanan kinahanglan nga andam sa paggamit niini sa tukmang paagi. Ang kasamtangan nga nagkadaghang mga katalagman sa kinaiyahan ug mga hagit sa pinansyal nagpakita nga kinahanglanon nato kini nga gahum gani mas labaw pa sa umaabut kay sa nangagi.

Daghang mga kasulatan ang nagtudlo nga ang mga sulugoon sa Ginoo “magapandong sa ilang mga kamot diha sa masakiton, ug mangaayo sila” (Marcos 16:18).⁶ Ang mga milagro mahitabo kon ang awtoridad sa priesthood gigamit aron sa pagpanalangin sa masakiton. Nakasinati ako niini nga mga milagro. Isip usa ka bata ug isip usa ka hamtong akong nakita ang mga pagpang-ayo nga ingon ka milagroso sama sa bisan unsa nga narekord diha sa mga kasulatan, ug ingon man usab sa kadaghanan kaninyo.

Adunay lima ka mga bahin sa paggamit sa awtoridad sa priesthood sa pagpanalangin sa masakiton: (1) ang pagdihog, (2) ang pagsilyo sa pagdihog, (3) hugot nga pagtuo, (4) ang mga pulong sa panalangin, ug (5) ang kabubut-on sa Ginoo.

Pagdihog

Ang Daang Tugon kanunay nga naghisgut sa pagdihog gamit ang lana isip

usa ka bahin sa panalangin nga ihatag pinaagi sa awtoridad sa priesthood.⁷ Ang mga pagdihog gipamahayag alang sa pagbalaan⁸ ug tingali mahimo usab nga tan-awon isip usa ka simbolo sa mga panalangin nga ibu-bu gikan sa langit isip resulta niining sagrado nga buhat.

Sa Bag-ong Tugon atong mabasa nga ang mga Apostoles ni Jesus nga “gihidhiran nilag lana ang daghang mga masakiton, ug gipang-ayo sila” (Marcos 6:13). Ang basahon ni Santiago nagtudlo kabahin sa tahas sa pagdihog agig koneksyon sa uban nga mga elemento sa panalangin sa pagpang-ayo pinaagi sa awtoridad sa priesthood:

“Aduna ba kaninyo nagamasakiton? Ipakuha niya ang mga anciano sa iglesia; ug paampo sila alang kaniya, nga magahaplas kaniya og lana tungod sa ngalan sa Ginoo:

“Ug ang pag-ampo nga inubanag pagtuo magaayo sa masakiton, ug siya pagabangunon sa Ginoo” (Santiago 5:14–15).

Pagsilyo sa Pagdihog

Kon ang usa ka tawo gidihogan pinaagi sa awtoridad sa Melchizedek Priesthood, ang pagdihog isilyo pinaagi niana nga sama nga awtoridad. Ang pagsilyo sa usa ka butang nagpasabut sa pagmatuod niini, sa pagbugkos niini alang sa gitagana nga katuyoan niini. Kon ang mga elder nagdihog og tawo nga masakiton ug nagsilyo sa gidihog, nag-abli sila sa mga bintana sa langit aron ibu-bu sa Ginoo ang mga panalangin nga buot Niya alang sa tawo nga masakiton.

Si Presidente Brigham Young mitudlo: “Sa higayon nga akong ipandong ang akong mga kamot sa masakiton, ako nagpaabut nga ang gahum sa pagpang-ayo ug ang impluwensya sa Dios moagi kanako ngadto sa pasyente, ug ang sakit mawala... Kon kita andam, kon kita balaan nga mga tawo sa atubangan sa Ginoo, ang bul-og sa gahum gikan sa Makagagahum moagi sa tabernakulo sa tigpangalagad ngadto sa kalawasan sa pasyente, ug ang masakiton maayo...”⁹

Bisan tuod nga nakahibalo kita og daghang mga sitwasyon diin ang mga tawo nga gipanalanginan pinaagi sa awtoridad sa priesthood naayo,

panagsa ra kaayo nato ipahibalo kini nga mga pagpang-ayo diha sa mga miting sa publiko tungod kay ang bag-o nga pagpadayag mipasidaan kanato sa dili “pagpanghambog [sa atong mga kaugalingon] niini nga mga butang, ni mamulong kanila sa atubangan sa kali-butan; kay kini nga mga butang gi-hatag nganha kaninyo alang sa inyong kaayohan ug alang sa kaluwasan” (D&P 84:73).

Hugot nga Pagtuo

Ang hugot nga pagtuo mahinungdanon alang sa pagpang-ayo pinaagi sa mga gahum sa langit. Gani ang Basahon ni Mormon nagtudlo nga “kon wala ang hugot nga pagtuo taliwala sa mga katawhan ang Dios dili makahimo og milagro taliwala kanila” (Ether 12:12).¹⁰ Sa usa ka talagsaon nga pagpamulong kabahin sa pagpangalagad ngadto sa masakiton, si Presidente Spencer W. Kimball miingon: “Ang panginahanglan sa hugot nga pagtuo kanunay nga gibaliwala. Ang usa ka tawo nga masakiton ug ang pamilya daw kanunay nga nagsalig lamang diha sa gahum sa priesthood ug sa gasa sa pagpang-ayo nga ilang gilauman nga anaa sa nagdumala nga mga lalaki, nga ang dakong responsibilidad anaa man unta kaniya kinsa gipanalanginan ... [A]ng labing dako nga elemento mao ang hugot nga pagtuo sa usa ka indibidwal kon kana nga tawo nahibalo ug makapanubag. Ang imong pagsalig nakapaayo kanimo’ [Mateo. 9:22] kanunay nga gibalikbalik sa Manluluwas nga hapit na kini nahimong usa ka gubaon nga plaka.”¹¹

Gani si Presidente Kimball misugyot nga ang “nanubra nga kanunayng mga pagpangalagad mahimong usa ka indikasyon sa kakulang sa hugot nga pagtuo o ang tawo nga masakiton misulay sa paghatag sa responsibilidad sa pagpalambo sa hugot nga pagtuo ngadto sa mga elder imbis nga sa kaugalingon.” Gisulti niya ang mahitungod sa usa ka matitud-anon nga sister kinsa midawat sa usa ka panalangin sa priesthood. Sa dihang gipangutana pagkasunod adlaw kon gusto ba siya nga pangalagaran og usab, siya mitubag: “Ayaw na, gidihogan na ako ug gipangalagaran. Napahigayon na ang ordinansa. Anaa ra kanako karon ang pag-angkon sa

akong panalangin pinaagi sa akong hugot nga pagtuo.”¹²

Mga Pulong sa Panalangin

Ang laing bahin sa usa ka panalangin sa priesthood mao ang mga panalangin nga gipamulong sa elder human sa iyang pagsilyo sa gidihog. Kini nga mga pulong mahimong importante kaayo apan ang sulod niini dili mahinungdanon ug dili kini i-rekord diha sa mga rekord sa Simbahan. Sa pipila ka mga panalangin sa priesthood—sama sa usa ka patriyarkal nga panalangin—ang mga pulong nga gipamulong mao ang mahinungdanon sa panalangin. Apan sa usa ka panalangin sa pagpang-ayo ang mahinungdanon mao ang ubang mga bahin sa panalangin—ang pagdihog, ang pagsilyo, hugot nga pagtuo, ug ang kabubut-on sa Ginoo—kana mao ang mahinungdanon nga mga elemento.

Kon mahimo, ang elder kinsa mopahigayon kinahanglan nga nahiangay gayud sa Espiritu sa Ginoo aron siya mahibalo ug mapahayag ang kabubut-on sa Ginoo diha sa mga pulong sa panalangin. Si Brigham Young mitudlo sa mga naghupot sa priesthood, “Kini ang inyong pribilehiyo ug katungdanan sa pagpakabuhi aron kamo makahibalo kon kanus-a ang pulong sa Ginoo gipamulong nganha kaninyo ug kanus-a ang hunahuna sa Ginoo gipadayag nganha kaninyo.”¹³ Kon kana mahitabo, ang gipamulong nga mga panalangin matuman sa literal ug sa milagroso nga paagi. Sa pipila ka pinili nga mga higayon ako nakasinati nianang kasiguradoan sa pagdasig diha sa panalangin sa pagpang-ayo ug nasayran nga unsay akong gipamulong mao

ang pagbuot sa Ginoo. Hinoon, sama sa kadaghanan sa nagpahigayon sa mga panalangin sa pagpang-ayo, kanunay ko nga nanglimbasug sa kawalay kasiguroan sa mga pulong nga kinahanglan nakong isulti. Tungod sa nagkalainlaing mga hinungdan, ang matag elder makasinati og mga pagsaka ug mga pagkunhod sa iyang kahimtang sa pagpamati sa mga pag-aghat sa Espiritu. Ang matag elder nga naghatag og panalangin anaa ubos sa impluwensya sa unsay iyang gitinguha alang sa tawo nga masakiton. Ang matag usa niini ug lain pang mortal nga mga kakulang makaimpluwensya sa mga pulong nga atong ipamulong.

Maayo na lang, ang mga pulong nga gipamulong diha sa panalangin sa pagpang-ayo dili mga mahinungdanon sa epekto sa pagpang-ayo. Kon ang hugot nga pagtuo sa tawo igo ug kon pagbuot kini sa Ginoo, ang tawo nga masakiton mamaayo o mapanalanginan bisan kon ang nagpahigayon namulong man niini nga mga pulong o wala. Sa laing bahin, kon ang nagpahigayon motugyan ngadto sa personal nga tinguha o kawalay kasinatian ug mohatag og mga pagmando o mga pulong sa panalangin nga sobra ra sa unsay gipili sa Ginoo nga ihatag sumala sa pagtuo sa indibidwal, kadto nga mga pulong dili matuman. Busa, mga kaigsoonan, walay elder ang kinahanglan nga magduhaduha sa pag-apil diha sa panalangin sa pagpang-ayo tungod sa kahadlok nga wala siya mahibalo kon unsay isulti. Ang mga pulong nga ipamulong diha sa panalangin sa pagpang-ayo makapalig-on ug makapadasig sa pagtuo niadtong kinsa naminaw niini, apan ang

epekto sa mga panalangin magdepende sa hugot nga pagtuo ug sa kabubut-on sa Ginoo, dili sa mga pulong nga gipamulong sa elder kinsa maoy nagpahigayon.

Kabubut-on sa Ginoo

Mga kabatan-onan ug edaran nga mga lalaki, palihug hatagi og espesyal nga pagtagad ang unsay akong isulti karon. Samtang atong gamiton ang dili madudahan nga gahum sa priesthood sa Dios ug samtang atong gihatagan og bili ang Iyang saad nga Siya maminaw ug motubag sa pag-ampo inubanan sa hugot nga pagtuo, hinumduman gayud nato kanunay nga ang hugot nga pagtuo ug ang gahum sa pagpang-ayo sa priesthood dili makahimo og resulta nga sukwahi sa Iyang kabubut-on kansang priesthood Iyaha. Kini nga baruganan gitudlo diha sa pagpadayag nga nagpahimangno nga ang mga elder sa Simbahan kinahanglang mopandong sa ilang mga kamot ngadto sa masakiton. Ang saad sa Ginoo mao nga “siya nga adunay hugot nga pagtuo kanako mamaayo, ug *wala ikatakda ngadto sa kamatayon*, pag-ayohon” (D&P 42:48; empasis gidugang). Sa samang paagi, sa laing bag-o nga pinadayag ang Ginoo namahayag nga kon ang usa ka tawo “nangayo sumala sa kabubut-on sa Dios ... kini nahimo ingon sa iyang gipangayo” (D&P 46:30).¹⁴

Gikan niining tanan atong nakatunan nga bisan ang mga sulugoon sa Ginoo, nga naggamit sa Iyang balaa-nong gahum sa usa ka kahimtang diin adunay igo nga pagtuo nga pagayohon, dili makahatag og panalangin sa priesthood nga makapaayo sa tawo kon kana nga pag-ayo dili mao ang kabubut-on sa Ginoo.

Isip mga anak sa Dios, nga nasayud sa Iyang dakong gugma ug sa Iyang dili masukod nga kahibalo kon unsay labing maayo alang sa atong mahangturon nga kaayohan, mosalig kita Kaniya. Ang unang baruganan sa ebanghelyo mao ang hugot nga patuo diha ni Ginoong Jesukristo, ug ang hugot nga pagtuo nagkahulugan og pagsalig. Akong gibati kana nga pagsalig sa usa ka pagpamulong nga gihatag sa akong ig-agaw sa panahon usa ka lubong sa batan-ong babaye kinsa namatay sa grabe nga sakit. Namulong siya niini nga mga pulong, nga sa sinugdan mipahingangha kanako ug dayon miligon kanako: “Nasayud ako nga kabubut-on kadto sa Ginoo nga siya mamatay. Siya adunay maayo kaayo nga medikal nga pag-atiman. Gihatagan siya og mga panalangin sa priesthood. Ang iyang pangalan gibutang sa *prayer roll* sa templo. Siya ang gihisgutan sa gatusan ka mga pag-ampo aron mahimsog og balik. Ug nasayud ako nga adunay igo nga hugot nga pagtuo niini nga pamilya nga mamaayo

unta siya gawas kon kabubut-on sa Ginoo nga pagakuhaon siya niining hi-gayuna.” Akong gibati kanang sama nga pagsalig diha sa mga pulong sa amahan sa usa ka laing pinili nga batang babaye kansang kinabuhi gikuha tungod sa kanser sa iyang batan-on nga pangidaron. Siya mipahayag, “Ang hugot nga pagtuo sa among pamilya anaa kang Jesukristo, ug wala magdepende sa mga resulta.” Kadto nga mga pagtulun-an mga tinuod gayud alang kanako. Atong himoon kutob sa atong mahimo aron ayohon ang usa ka minahal, ug dayon mosalig kita sa Ginoo alang sa resulta.

Ako mopamatuod sa gahum sa priesthood sa Dios, sa gahum sa pag-ampo inubanan sa hugot nga pagtuo, ug sa kamatuoran niini nga mga baruganan. Labaw sa tanan, ako mopamatuod mahitungod ni Ginoong Jesukristo, kansang mga sulugoon mao kita, kansang Pagkabanhaw naghatag kanato sa kasiguroan sa pagkamortal, ug kansang Pag-ula naghatag kanato sa oportunidad alang sa kinabuhing dayon, ang labing mahinungdanon sa tanang mga gasa sa Dios, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe (1954), 163.
2. Tan-awa sa Mosiah 4:27.
3. Tan-awa usab sa Marcos 10:46–52; Lucas 18:35–43.
4. *U.S. Religious Landscape Survey: Religious Beliefs and Practices: Diverse and Politically Relevant* (The Pew Forum on Religion and Public Life, Hunyo 2008), 34, 54, <http://religions.pewforum.org/reports#>.
5. Tan-awa sa Steve Blow, “Sometimes, ‘Miracles’ Are Just That,” *Dallas Morning News*, Ene. 30, 2000, 31A.
6. Tan-awa usab sa Mateo 9:18; Marcos 5:23; 6:5; 7:32–35; 16:18; Lucas 4:40; Mga Buhat 9:12, 17; 28:8; Doktrina ug mga Pakigsaad 42:44, 48; 66:9.
7. Tan-awa, alang sa sanglitanan, Exodo 28:41; 1 Samuel 10:1; 16:13; 2 Samuel 5:3.
8. Tan-awa sa Levitico 8:10–12.
9. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 252; tan-awa usab sa Russell M. Nelson, “Neither Trust in the Arm of Flesh,” *Liabona*, Mar. 2010, 40; *Teachings of Gordon B. Hinckley* (1997), 474.
10. Tan-awa usab sa 1 Nephi 7:12; Doktrina ug mga Pakigsaad 35:9.
11. “President Kimball Speaks Out on Administration to the Sick,” *Tambuli*, Ago. 1982, 36–37.
12. *Tambuli*, Ago. 1982, 36.
13. *Teachings: Brigham Young*, 68.
14. Tan-awa usab sa 1 Juan 5:14; Helaman 10:5.